గోరిమా

అఫ్సర్

ఇంకో అరగంటలో మా వూళ్లో వుండబోతు న్నానంటే వొంటినిండా ఏవేవో ప్రకంపనలు!

నెమ్మదిగా వెళుతున్న పాసింజరు కిటికీలోంచి బయటికి చూపు సారిస్తే అప్పుడప్పుడే చురుకెక్కు తున్న ఎండ సూటిగా పైకి చూడనివ్వడంలేదు.

దూరంగా చెట్టునిండా ఎర్రెర్రని పూలతో దిరిసెన చెట్టు ఆకుపచ్చని నదిమధ్యలో ఎగరేసిన ఎర్రజెండాలా వుంది. చూపులు ఇంకాస్త కిందికి వెళ్తే కంకరరాళ్ల ఆవల పసుపుపచ్చని తంగేడుపూల గుంపులు.

నేను నా కృత్రిమమైన నగర జీవనం తళుకుబెళుకులన్నీ వదిలించుకుని కాసేపు ఆ దృశ్యంలో కరిగిపోయాను.

చిన్నచిన్న ప్లాట్‌ఫారాలు దాటుకుంటూ వాటికంటే వేగంగా చెట్లనీ పొలాల్నీ చెరువుల్నీ దాటేస్తూ నా చిన్నతనంలోకి నన్ను పరిగెత్తిస్తోంది రైలు.

నాన్న చిటికెనవేలు పట్టుకుని ఈ ప్లాట్‌ఫారమ్మీద నడిచిన సాయంత్రాలు. వొకరకంగా మధ్యతరగతి సంచార బతుకులు మావి. ఏ వూళ్లోనూ మూడేళ్లకు మించి గడపలేదు. కాని ఇప్పుడు ఈ వూరునైనా మా వూరు ఎందుకంటున్నానంటే ఇక్కడ మేం కాస్త ఎక్కువ కాలమే గడిపాం. ముప్పయ్యేళ్ల బతుకులో ఆ కొద్దికాలం బతుకు పెద్దదేమీ కాకపోవచ్చు. కాని ఆ 'కొద్దికాలం' అంటే నాకు చాలా ప్రేమ. ఇంట్లో మాత్రమే చదువుకున్న ఖాయ్‌దాతో ఈ వూళ్లోకి అడుగు పెట్టాను. ముందు నన్ను వొకటో తరగతిలో చేరనివ్వలేదు. వీధిబడిలో వేశారు. పంతులుగారు నన్ను 'ఒరే, అలీఫ్ బే...' అని పిలిచేవాళ్లు. తర్వాత అదే నా పేరుగా స్థిర పడింది. అందరూ అదే పేరుతో పిలిచి 'అలీఫ్‌బే... ఏం బే!' అన్నప్పుడల్లా నేను పరుగుపరుగున అమ్మదగ్గిరకు వెళ్లి ఏడ్చేవాణ్ని. గోల చేసేవాణ్ని. 'ఈ బే నాకు వద్దు... అఆలు చెప్పు' అనేవాణ్ని. నిజానికి అమ్మకు అఆలు రావని నాకు తెలియదు. అప్పుడు నాన్నగారు పలక తీసుకుని నా చేత ముందు ఆఆలు దిద్దించారు. కానీ అమ్మకు నేను ఉర్దూ చదువుకోవాలని కోరిక. పనికట్టుకుని నాచేత ఖాయ్‌దా చదివించేది. నాకు అయిదేళ్ల వయసు వచ్చేదాకా నాది ఏ భాషో నాకే తెలియదు. అందరూ ఒకటో తరగతి వాచకం చదువుతుంటే నాకు నామోషిగా వుండేది. నాకు యాభై ఆరు అక్షరాలే సరిగ్గా రావాయె. నా దినచర్య ఫజర్ నమాజ్‌తో మొదలయ్యేది. పొద్దున్నే నిద్రలేవడం ఎవరూ చెప్పకుండానే అలవాటైంది నాకు. వజూ చేసి టోపీ పెట్టుకుని అమ్మతోపాటు ఫజర్ నమాజ్‌కి తయారయ్యేవాణ్ని. చెప్పొద్దూ, నమాజ్ చదవడం అంటే నాకు చాలా ఇష్టం. అది దైవకార్యం అనో ఇంకోటనో నాకు తెలియదు. అమ్మ అంటే నాకు చాలా ఇష్టం కాబట్టి అంతే! అమ్మ చేసే పనులన్నీ చాలా ఇష్టంగా చేస్తాను. అమ్మతో కలిసి కసువూడుస్తాను. అమ్మతో కలిసి వంటిల్లు శుభ్రం చేస్తాను. అమ్మతో కలిసి బట్టలుతుకుతాను. వుతికిన బట్టల్ని సాపుచేసి చెక్క బీరువాలో పెడతాను. బడికి వెళ్లడం అనే పని అమ్మకు లేదు కాబట్టే ఆమె పనులన్నీ నాకు మహా ఇష్టం. ఆ పనుల్లో మునిగిపోయి బడిని మరిచిపోతాను. పంతులుగారు రోజూ నాకోసం పిల్లల్ని పంపేంత వరకూ అలా మరచిపోయినట్టు నటించేస్తాను.

'ఏరా అలీఫ్‌బే, నువ్వేమన్నా నవాబువా? నీకోసం రోజూ భటులు రావాలా?' అని పంతులుగారు చింతబరికెతో వొకటిచ్చుకునేవాడు.

అలా చింతబరికె నా వీపుమీద మోగుతున్న సమయాన ఓ రోజున 'ఏమయ్యా, పంతులూ, చిన్నపిల్లాడని కూడా చూడకుండా ఏమిటదీ?' అన్న గొంతు వినిపించింది.

ఎవరా అని చూస్తే నిఝంగా దేవతే దిగివచ్చిందా అన్నట్టుగా ఒకావిడ. పంతులుగారి వైపు తీక్షణంగా చూస్తూ మాట్లాడుతోంది. పంతులుగారు ఏమీ తొణక్కుండా

'వీడు చిన్నపిల్లాడా?' అని మరోసారి బెత్తం దెబ్బ ఇచ్చుకున్నాడు. అంతే, ఆమె మెరుపులా దూసుకొచ్చి పంతులుగారి చేతిలో బెత్తం లాక్కుని విరిచేసింది. అలా విరిచేసేసరికి పంతులుగారు స్థాణువైపోయాడు. పిల్లలంతా వొక్కపెట్టున గోలచేసేశారు. కొత్త బెత్తం ఇప్పట్లో రాదు కదా మరి! పంతులుగారు భద్రంగాణ్ని పిలవాలి, వాడెళ్లి చెట్టెక్కాలి. అప్పటిదాకా బెత్తం దెబ్బలు తప్పినట్టే! ఈ పంతులు అనే ఫరిస్తా నుంచి నాకు విముక్తి ప్రసాదించిన ఆవిడ వైపు చూసి నేను

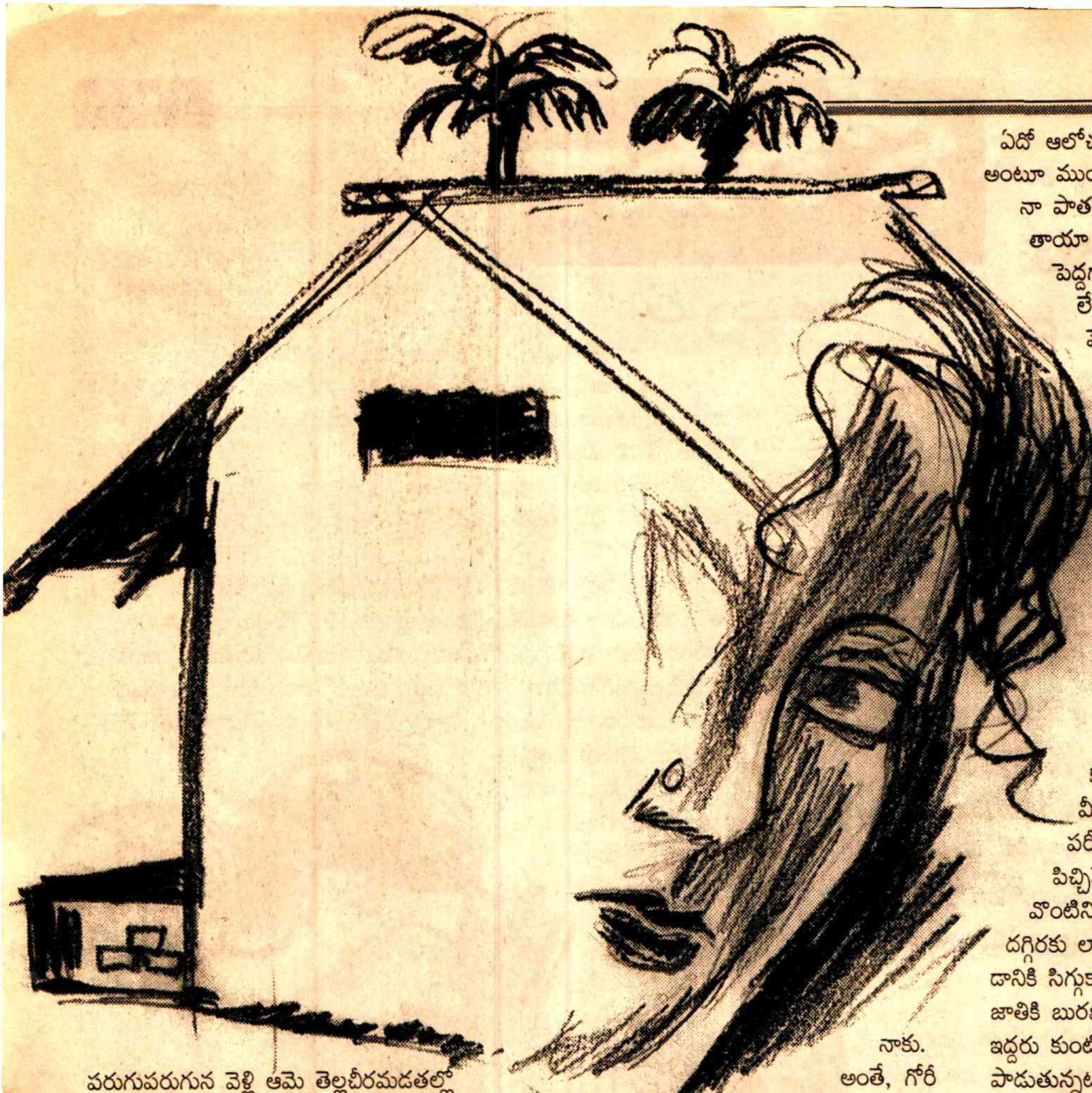

పరుగుపరుగున వెళ్లి ఆమె తెల్లచీరమడతల్లో దాక్కుండిపోయాను.

ఆరోజు సాయంత్రం గోరీమా మా ఇంటికి వచ్చి అమ్మానాన్నల్ని తిట్టిన తిట్టు తిట్టకుండా చెరిగి పడేసింది. 'మోతీజైసా బచ్చా. లే జాకేవో షైతాన్‌కె పాలేమె డాల్నే హాత్‌కైసా ఆయె' (ముత్యం లాంటి పిల్లాడు. తీసుకువెళ్లి ఆ షైతాన్ పాలు చేయడానికి చేతులెలా వచ్చాయి?) అని ఖరా ఖండిగా అడిగేసరికి 'ఇన్ చిలాచింతర్. ఇస్కు ఘర్‌మే రఖ్‌లియెతో ఘర్ గిరాకో మంద్వా దాల్తా, తుమారేకు నైమాలుమ్ గోరీమా' (వీడు పెద్ద కోతి. ఇంట్లో వుంచితే ఇల్లు పీకి పందిరేస్తాడు) అని అమ్మ నవ్వుతూ అనేసింది.

అప్పుడు తెలిసింది ఆమె పేరు గోరీమా అని!

అమ్మ అన్నమాటకు నాకు కాస్త కోపం వచ్చినా గోరీమా అన్న మాటతో అది కాస్తా ఎగిరిపోయి నేను గోరీమా తెల్లకొంగు పట్టుకుని ఆడుకుంటూ వుండిపోయాను. నన్ను కష్టాల్లోంచి కాపాడే శక్తి లాగా, నా మాటన్నా ఆటన్నా పాటన్నా కళ్లకి అద్దుకునే గొప్ప దోస్తులాగా గోరీమా నాకు కనిపించింది. నా వ్యక్తిత్వాన్ని బలంగా నిర్మించిన ఆమె చేతుల్ని ఇప్పటికీ ఎప్పటికీ నేను గుర్తుంచుకుంటాను.

వెళ్తూ వెళ్తూ గోరీమా

'అరే బచ్చే, తు రోజ్‌మేరే పాస్ ఆ... మై ఉర్దూ అరబ్బీ పడాతిం' అనేసి వెళ్లిపోయింది.

నా దిక్కుమాలిన వీధి బడి నుంచి నాకు విముక్తి ప్రసాదించి, నా ఆకాశంలోకి నన్ను ఎగరేసే స్వేచ్ఛాగీతం ఏదో ఆ పలుకుల్లో వినిపించింది నాకు.

అంతే, గోరీమా ప్రవేశంతో నా జీవితం మారిపోయింది. కానీ తెల్లగా మల్లెపూవులా ఎప్పుడూ చెరగని నవ్వులా వుండే గోరీమా అనే సెలయేరు ఎన్ని బండరాళ్ల మీంచి ప్రవహిస్తుందో తెలియడానికి నాకింకా అప్పటికి ఊహ లేదు.

ఏదో ప్లాట్‌ఫారం వచ్చినట్లుంది. అందరూ దిగుతున్నారు. నేను ఆలోచనల్లోంచి దిగలేకపోయాను. బయటికి చూస్తే... ఇదే నేను దిగాల్సిన మా వూరు. గబగబా బ్యాగ్ తీసుకుని కిందకి దిగాను.

నన్ను కష్టాల్లోంచి కాపాడే శక్తిలాగా, నామాటన్నా ఆటన్నా పాటన్నా కళ్లకి అద్దుకునే గొప్ప దోస్తులాగా గోరీమా నాకు కనిపించింది. నా వ్యక్తిత్వాన్ని బలంగా నిర్మించిన ఆమె చేతుల్ని ఇప్పటికీ ఎప్పటికీ నేను గుర్తుంచుకుంటాను.

'సార్, కా జాతె'

దిగబోతుంటే ఎవరో ఎదురొచ్చారు.

తలెత్తి చూస్తే ఓ మనిషి... మా వూళ్లో రిక్షాలు కూడానా?

'రిక్షా? వద్దులే.'

'రిక్షా కాదు, బండి. ఊళ్లోకి దూరం నడవాల' అన్నాడు.

ఏదో ఆలోచనలోకి వెళ్లబోతున్నట్లు 'వద్దులే' అంటూ ముందుకు నడుచుకుంటూ వచ్చాను.

నా పాత ఆనవాళ్లు ఇక్కడేమైనా దొరుకుతాయా అని వెతుక్కుంటున్నాను. స్టేషన్ పెద్దగా ఏమీ మారలేదు. జనం పెద్దగా లేరు. ఎంత పరీక్షగా చూసినా వొక్క మొహమూ నాకు తెలియడంలేదు, పోనీ నావైపు ఎవరైనా పరీక్షగా చూస్తున్నారా అంటే అదీ లేదు. ఈ వూరు నన్ను ఎప్పుడో మరచిపోయి వుంటుంది అనుకుంటూ స్టేషన్ బయటికి వెళ్లే దారిదాకా వచ్చాను. అక్కణ్నించి మళ్లీ ముందూ వెనుకా చూశాను.

వెనుక నిశ్శబ్దం. కనీసం రైలు వచ్చి వెళ్లిపోయిన సందడైనా లేదు. ముందు రెండడుగులు వేస్తే స్టేషన్ బయటికి దారి.

బయటికి అడుగుపెట్టగానే అడుక్కుతినేవాళ్లు ఇద్దరో ముగ్గురో! పోనీ వీళ్లెవ్వరైనా నన్ను గుర్తుపడతారా అని పరీక్షగా చూశాను. నాలుగూ నాలుగు పిచ్చిమొహాల్లా వున్నాయి. వొకావిడ వొంటినిండా కప్పుకుని శరీరాన్ని కుప్పలా దగ్గిరకు లాక్కుని కూర్చుని వుంది. అడుక్కుతిన డానికి సిగ్గుకాబోలు. అడుక్కుతినేటప్పుడూ నా జాతికి బురఖా వుండాలి. మిగిలిన ముగ్గురిలో ఇద్దరు కుంటివాళ్లు. వొకడు గుడ్డివాడు ఏదో పాడుతున్నట్టుగా పాడి చివర్న 'బాబూ ధర్మం' అని వాడి సొంత బాణీ కలిపికొట్టేస్తున్నాడు. చాలా యాంత్రికంగా నేను వొంటినిండా ముసుగు కప్పుకున్న స్త్రీ ముందు ఓ రూపాయి పడేసి ముందుకు అడుగేశాను.

రెండడుగులు ముందుకు వేశానో లేదో వెనక ఓ యుద్ధకాండ చూడాల్సి వచ్చింది. మిగిలిన ముగ్గురూ ఆ ముసిల్దాని మీద ఎగబడి కొట్టీ ఆ రూపాయి లాక్కుంటున్నారు. వొంటిమీదున్న ముసుగుని ఇంకా దగ్గిరకు లాక్కుంటూ రూపాయిని కాపాడుకునే ప్రయత్నంలో ముసిలమ్మ ఓడిపోతోంది. నాకు చిరాకేసింది. వెనక్కి వెళ్లి ఆ ముగ్గుర్నీ కేకలేసి వాళ్ల మొహాలమీద తలా అద్దు రూపాయి వేసి ముందుకు నడిచాను.

ముసిలావిడ వేపు పరీక్షగా చూడాలన్పించింది కాని చూడలేకపోయాను. ఆమె ముసిలావిడే అయినా వొక స్త్రీవేపు అంత పరీక్షగా చూడడానికి నా సంస్కారం వొప్పుకోలేదు.

స్టేషన్నుంచి ఊళ్లోకి వెళ్లాలంటే కొంత దూరం నడవాలి. ఈ దూరం నాకు చాలా ఇష్టం. చిన్నప్పుడు నాన్నగారితో కలిసి ఈ దూరం నడిచేవాణ్ని. ఆయన మాటలు వింటూ, ఆయనేమీ మాట్లాడకపోతే నేనే ప్రశ్నలు వేసి మాట్లాడిస్తూ నడవడం ఎంత బాగుండేదో! ఆయనతోపాటు వొక్కోసారి ఉస్మాన్ వచ్చేవాడు. స్టేషన్‌కీ, మా వూరికీ మధ్య వుండే నిశ్శబ్దాన్ని అతను భరించలేకపోయేవాడు. రోడ్డుకి ఇరుపక్కలా చెట్లు, దుమ్మూధూళితో వీచేగాలీ, అస్సలు జనసంచారం

లేకపోవడం, ఎక్కడో కాని ఓ ఇల్లు కనిపించకపోవడం... భరించలేక పాటెత్తుకునేవాడు. ఎంత అందంగా పాడేవాడో చెప్పలేను, పాడుతున్నంతసేపూ నేను అతని గొంతువైపూ, వూగే పిల్లి గడ్డంవేపూ చూస్తూ వుండేవాణ్ని. పాటలో భావం ఏమిటా అని ఎప్పుడూ అడిగిందీ లేదు, అతను చెప్పిందీ లేదు.

'ఎవరు నేర్పారీ పాట?" అని అడిగానో సారి.

'గోరీమా...'

అప్పటికి నాకు గోరీమాలో వున్న గాయని సంగతి తెలియదు. తర్వాత ఓసారి మొహర్రం నెలలో తెలిసింది గోరీమా చాలా బాగా పాడుతుందని! ఆమె పాట సంగతి ఊరంతా తెలుసని! మొహర్రం నెలలో ఓరోజు సాయంత్రం అమ్మ చాలా హడావుడి చేసేస్తోంది ఇంట్లో. వంటపని వేగంగా ముగించేసింది.

'మీరూ త్వరగా భోంచేసేయండి' అని నాన్ననీ, నన్నూ తొందరబెట్టి భోజనానికి కూర్చోబెట్టింది.

'ఏమిటా తొందర?' అని నాన్న అడిగారు.

'ఇవాల మాతంలో గోరీమా పాడుతుంది...'

త్వరగా భోజనాలు ముగించుకుని మేం మాతం దగ్గిరకు వెళ్లాం. నాకు అప్పటిదాకా పీర్లచావిడిలో హడావుడి వొక్కటే తెలుసు. అక్కడికి వెళ్లాక ఆడవాళ్ల మొహర్రం ఇంకా సందడిగా ఇంకా ఉద్వేగంగా జరుపుకుంటారని తెలిసింది. మధ్యలో నిలబడి గోరీమా వూగిపోతూ పాడుతూంటే చుట్టూ ఆడవాళ్లు తిరుగుతూ ఎంత ఉద్వేగంగా ఆడుతున్నారో! వాళ్ల స్వరాలు అంత పూరాగా విచ్చుకుని పాడడం అదే మొదటిసారి విన్నాను నేను. ఇంక గోరీమా పాట సంగతి చెప్పనే అక్కర్లేదు. ఆ చీకట్లో నా కుతూహలం నిండిన కళ్లని చూస్తే గోరీమా ఎంత సంబరిపడిపోయేదో! ఆమె పల్లవి ఎత్తుకుంటున్న ప్రతీసారి నేను గంతులేస్తున్నాను. నా గంతులు చూసి గోరీమా ఆడవాళ్ల వ్యూహాన్ని చీల్చుకుని పాట పాడుతూనే బయటికి వచ్చి నన్ను తనతోపాటు తీసుకువెళ్లి పక్కన నిలబెట్టుకుంది. ఇక గోరీమా పాడడం, మిగిలిన ఆడవాళ్లతో కలిసి నేనూ ఆడడం! ఇండ్లలో ఏనాడూ కనీసం గొంతు విప్పని వాళ్లు, స్వేచ్ఛగా కాళ్లు కదపనివాళ్లు అక్కడ బాగా అలవాటైనట్టుగా గొంతు విప్పి పాడడం, కాళ్లూ చేతులూ ఎగరేస్తూ ఆడడం నాకు భలే సంబరాన్నిచ్చింది.

కాని ఈ సంబరం నాకు ఎంతోకాలం నిలబడలేదు.

ఆ మరుసటి ఏడాది మళ్లీ మొహర్రం వచ్చింది. కాని ఈసారి గోరీమా పాట లేదు...

కచ్చితంగా ఇంకో రెండుమూడు రోజులకు చావిడిలో పీర్లు పెడతారనంగా ఓ సాయంత్రం గోరీమా ఆవేశంగా అమ్మ దగ్గిరకు వచ్చింది. అప్పటికే ఆమె జుట్టు బాగా రేగిపోయివుంది. మల్లెపూవు లాంటి ఆమె తెల్లచీర మాసిపోయివుంది. ఎప్పుడూ ప్రశాంతంగా వెలుగుతుండే ఆమె కళ్లు ఎర్రగా చింతనిప్పులు కురుస్తున్నాయి. గోరీమా చాలా ఆవేశంగా కోపంగా మాట్లాడుతోంది. ఆమె మాటల్లోంచి నేనేమీ గ్రహించలేకపోయాను. ఆమె చాలా కష్టంలో వుందన్నదొక్కటే నాకు అర్థమైంది.

చాలాసేపు గోరీమా మాట్లాడి వెళ్లిపోయింది. వెళ్లాక అమ్మనడిగాను.

'నీకు అర్థం కాదులేరా!' అని ఎంతకీ ఏమీ చెప్పలేదు అమ్మ.

నాన్నగారు భోజనానికి వచ్చినప్పుడు మాత్రం తనే చెప్పడం మొదలుపెట్టింది. కాని నాకేమీ అర్థంకాలేదు. అది గోరీమా ఇంటి గొడవ అని మాత్రం తెలిసింది.

ఆ రాత్రి నాకు చాలాసేపు నిద్రపట్టలేదు. తెల్లారే లేచి గోరీమా ఇంటికి వెళ్లాను.

అక్కడ చాలా సందడిగా వుంది. చుట్టూ జనం. కేకలు. పళ్లాల నిండా కొబ్బరికాయలూ, పూలూ పెట్టుకుని తండోపతండాలుగా వస్తున్నారు. ఇంకా ఇంకా వస్తూనే వున్నారు. నేను ఆ జనాన్నంతా తోసుకుని గోరీమా ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టాను.

గోరీమా అంటే ఎంత ఇష్టమో ఆ ఇల్లన్నా అంతే ఇష్టం నాకు. ఓ పెద్ద మిద్దె. మిద్దె చివర పెద్ద వేపచెట్టు. చెట్టుపైన ఆకుపచ్చ, ఎర్రజెండాలు. లోపలికి అడుగుపెట్టగానే పూలచెట్ల పలకరింతలూ, చుట్టుముట్టే పరిమళాలు. అన్నిటికీ మించి తెల్ల లాల్చీ, పైజమాలో ఎప్పుడూ కడిగిన ముత్యంలా కనిపించే అన్వర్‌భాయి. ఎప్పుడూ నవ్వుతూ ఎదురొచ్చే అన్వర్‌భాయ్ ఆరోజు కనిపించలేదు. మూడునాలుగు గదుల ఆ ఇంట్లో చివరి గది భాయిది. నేను ముందూ వెనుకా చూడకుండా లోపలికి వెళ్లిపోయాను. గదిలో నేల మీద పడుకుని కప్పుకేసి చూస్తూ దీక్షగా ఆలోచిస్తున్నాడు అన్వర్‌భాయి.

నేను చాలా మెల్లిగా 'భాయి...' అని పిలిచాను.

'రా' అన్నట్టుగా తల వూపి మళ్లీ ఆలోచనల్లో కూరుకుపోయాడు.

నేను దగ్గిరగా వెళ్లి కూర్చున్నాను.

'భాయి...' అని మళ్లీ అన్నాను.

ఏమి మాట్లాడాలో తెలియడంలేదు. ఆ వాతావరణం నాకు కొత్తగా వుంది. అంత నిశ్శబ్దాన్ని ఆ ఇంట్లో నేను చూడలేదు. నిజానికి ఆ సమయానికి అరబ్బీ పాఠం కోసం వచ్చే పిల్లల కేకలతో సందడిగా వుండాలి. బెత్తం పట్టుకుని గోరీమా పాఠం చెబుతూ వుండాలి. బయట మిద్దెమీద కూర్చొని అన్వర్‌భాయి ఏదైనా చదువుకుంటూ వుండాలి లేదా పూలమొక్కలకు నీళ్లు పోస్తూ వుండాలి. అవేమీ లేని ఆ వుదయం నాకు భయమేసింది. బయటేమో ఆ సందడి... ఇంట్లో ఇంత నిశ్శబ్దం! అన్వర్‌భాయ్ ఏమీ మాట్లాడకపోయేసరికి నేను మళ్లీ వరండాలోకి వచ్చాను. అప్పుడే గోరీమా అక్కడికి వచ్చినట్టుంది. తస్బీ లెక్కిస్తూ కూర్చొని వుంది. నేను ఎదురుంగా వెళ్లి కూర్చునేసరికి

గోరీమా పాడడం, మిగిలిన ఆడవాళ్లతో కలిసి నేనూ ఆడడం! ఇండ్లలో ఏనాడూ కనీసం గొంతు విప్పని వాళ్లు, స్వేచ్ఛగా కాళ్లు కదపనివాళ్లు అక్కడ బాగా అలవాటైనట్టుగా గొంతు విప్పి పాడడం, కాళ్లూ చేతులూ ఎగరేస్తూ ఆడడం నాకు భలే సంబరాన్నిచ్చింది.

'కబ్ ఆయెబా?' అనింది.

నేనేమీ అనకుండా 'క్యాహువా గోరీమా?' అని అడిగాను. అలా అడిగేసరికి వొక్కసారిగా గోరీమా ఏడిచేసింది. నన్ను వొళ్లోకి లాక్కుంది.

'మేరా ఘర్ షైతాన్‌కా పాలె హువా బా' అంటూ ఏడుస్తోంది.

'బాహర్ క్యావో...' (బయట ఏమిటి?' అని అడిగాను.

'షైతానా, కాఫిరా జమే. కోన్కి అమ్మ ఆయి కతే...'

అంటూ ఏడుస్తోంది తప్ప నాకేమీ అర్థం కావడంలేదు. చెప్పినా నాకు అర్థమయ్యే పరిస్థితి కాదు అది. బయట హడావుడి కొద్దికొద్దిగా తగ్గుతున్నట్టుగా వుంది. జనం కేకలు తగ్గిపోయాయి. కాసేపు వుండి గోరీమా మళ్లీ నమాజ్‌లోకి వెళ్లిపోయింది. నేను బయటికి వచ్చాను.

బయట గోరీమా ఇంటి గోడకి ఆనుకుని ఓ పెద్ద బండరాయి. దానికి ఎర్రెర్రని బొట్లూ, కుంకుమలు పూశారు. పూలు తొడిగారు. తోరణాలు కట్టారు. అలాంటి దృశ్యం నేను ఓసారి చెరువు దగ్గిర చూశాను. ఇప్పుడు ఇక్కడ... పరీక్షగా చూస్తే ఆ రాతిమీద ఓ స్త్రీ ఆకారం వుంది. అది చాలా వికృతంగా అనిపించింది నాకు. ఎక్కువసేపు చూడలేక నా అయిష్టాన్ని వ్యక్తం చేయడానికి ఓ చిన్నరాయి విసరి కోపంగా వచ్చేశాను. అప్పట్నించీ ఆ రాతిరూపం నన్ను వెంటాడుతూనే వుంది. అమ్మని అడగాలి. అమ్మకి తెలియకపోతే నాన్నని అడగాలి.

*

నేను ఇంటికి వెళ్లేటప్పటికి అమ్మానాన్న ముందు వరండాలో కూర్చుని వున్నారు. నాన్నగారు పేపర్లు దిద్దుకుంటున్నారు. అమ్మ బియ్యంలో రాళ్లు ఏరుతోంది. 'గోరీమా పరేషాన్‌లో పడిపోయింది, పాపం' అంటోంది అమ్మ.

'ఏం చేస్తుంది ఆడది? మనవాళ్లా, వొకళ్లకొకళ్లు తోడురారు' అంటున్నారు నాన్న.

(సశేషం)